

Mutlu deniz kuşları

Gitmek, gidemeyenler, yola çıkamayanlar ve bahaneleri idi bu ayki yazımın ana teması. Düşündükçe geçmişi, buralarda yaşadıklarımı, denizde, teknede olabilmemden uzaklara seyir etmekten daha esas bir durum olduğunu hissettim. Tercihlerin kendi içimizdeki mutluluklarımızı nasıl oluşturduğunu yaşadım, dostlarımda, arkadaşlarımda. Hissettim, yüzüne, gülüşüne baktığımda hiç tanımadığım deniz insanların.

Hani kuşlar gibi özgür olmak. Hele bir de deniz kuşu olup uçsuz ('bucaksız' bizim dünyada yersiz) enginlerde kanat açabilmek. Galiba böyle tarif edebileceğim özgürlüğümü denizlerdeki. Hani yelkenler, kanatlar misali rüzgârlara, sağanaklara açılmış, sanki kucaklar gibi ufukları.

Çocukluğumda odamın penceresinden İzmir Körfezi'ne giren gemileri, gelişlerini, demirleyişlerini, gidişlerini izlerdim. Arar bulurdum gecenin Karşıyaka ışıkları içinde iskele, sancak, pruva fenerlerini. O günlerde göçmen kırlangıçlar yaşardı odamın penceresinin üstündeki sundurmanın kiremitleri arasında. Bir kanat vuruşu ile kendilerini boşluğa bırakıp akıp uçuşları, pikeleri ve çığlıkları ile yavrularını heyecanlandırıp yuvadan

uçuşa çağırdıkları hatırlarım. Ve sonra, sonbahar ile yok oluşları, başka diyarlara göçleri, o diyarlardaki yaşamları. Taa ki bir sonraki ilkbahara, yaza kadar...

İşte martılar ile albatrosları ayrı koyan böyle bir şey olmalı. Bildiğin denizlerin, kıyıların emin huzurunu güzelliğini, sevdikleriyle, dostlarıyla paylaşabilmek ya da uzak ufuklarda, bilinmez okyanuslarda sonsuz bilinmeze yalnız uçan albatroslardan biri olmak. Bu arada Jonathan Livingston durumları, ruh halleri ile kendini albatros sanan martıların durumu...

Albatrosları şimdilik bırakalım uzaklarda, onlar uzaklara yalnız uçmaya devam etsinler. Konumuz buraların bembeyaz martıları, çığırkan deniz kırlangıçları, ağır karabatakları hatta denizden nevalesi bulan yalı çapkınları ve nerde ne kıyıların kuşları var ise...

Ege'de bir martı gördüğümde karşı kıyıya gitme, geçme özgürlüğüne hep imrenirim, karşı kıyıdaki martının da 'merhabası' sanırım aynı kuş dilinin

hafif Ege şivesindedir. Belki Trakya martısı "Merhaba be yaa" diyordur Egeli dostuna, kıyısına-adasına bakmadan. Martılar mutlu olmalı bu bildik sularda uçup beslenip yaşayıp yan koyun karşı adanın ahalisi ile sosyalleşmekten. Hani hangi taşın arkasında komşunun kızı ile yuvasını kurup civcivlerini yumurtadan çıkarmak varken. Hani dert balık olsun ya da dışisine sarkan diğer delikanlı, belki civcivleri bekleyen bildik kedi, alışılmış dertler. Şimdi bu martı durup dururken bir de Adriyatik kıyısına gideyim, Malta'yı Mısır'ı, yok İspanya'yı, Portekiz'i göreyim desin, hiç sanmıyorum. Denizse deniz, koy ise koy, balık ise balık. Kedi aynı kedi ve maalesef çöplük aynı çöplük ama güvenli, evin, memleketin dostların huzuru güveni alışılmışlıkları ile.

Bugün 20 Eylül, günlerden cumartesi. 18'i perşembe öğlen saatleri Didim'den çıktım yola. Dar Boğaz'da Su Adası Koyu'nda geceledim tek tekne olarak. 1988 yılını hatırladım bu sığ, küçücük koyda altı-yedi tekne demirde idik, çoğu

Albatros

yabancı ve hallerinden belli uzak yol tekneleri, birkaçı kiralık. Dört günden fazla kaldık esen poyrazın dinmesini beklerken. Her gün gelenler gidenler, tarayanlar arada hep bir-iki Türk teknesi de oldu bizler gibi. Bir trafik, bir güzel yoğunluk. 30 yıl sonra sanki zaman geriye gidiyor, şehir kalabalıklarının tersine koyda, denizlerde kimsecikler yoktu dün.

Bugün ise haritalardaki adı ile Sığacık Körfezi'nin batısında Gökliman'dayım. Namıdiğer 'Kokar' limanı. Piri Reis'in Kitab-ı Bahriye eserindeki adı ile aynı. Bildiğim istisna güzel demir yerlerinden biri, doğa sessizliği ile muhteşem bir eski dostumun "İnsan damarlarındaki kanın akış sesini duyabilir" diye tasfir etmeye çalıştığı, yelken vincinden çıkan çıt-çıt seslerin yankılar yaptığı bir sakinlik. Yıllardır anlarına doyamadığım sözler ile ifade edemeyeceğim bir yer. Doğumda 9 mil mesafede Sığacık kasabası ve Teos Marina 480 küsür tekne, batımda Alaçatı ve Çeşme marinaları ile 800+

küsür tekne. Sanırım buraların delisi ben olmalıyım, bu hafta sonu yalnız bu koyda, iki gündür... Ne ise dün arada gaz verip yoldan çıkardığım dostum Mehmet çıktı geldi teknesi Bonaventure ile esen sert poyraza inat. O da körle yatan şaşı olmalı, yazık...

Şimdi insanlar neden buraya gelmez? Bu anları, hani o özlenen, tadına doyumlamayan yazın son günlerini yakalamak, denizi ve tekneyi yaşamak istemez?

Biraz empati yapalım dersek

Evet burada telefon çekmiyor, acil bir durumda ulaşılması gerekirse telefonun öbür ucunda değiliz. İnternet de yok, sosyal medya vb bağımlılıklarımızın kaşınmasını da alamıyoruz. Hele bir 'selfie' hikaye durumu da yok yani sürüdeki durumumuz, konumumuzu sürüye hissettirme ego okşama halleri de olamıyor. 1.280 küsür teknenin kaçığı eder sizce bu yukarıdakiler?

Devam edelim, bir başka açıdan marinalarımız çok keyifli, emniyetli, sağ olsun, eksik olmasınlar. "Kaç haftadır hep çıkıyoruz bu hafta artık marinada oturalım" dedikler de var.

"Ayy efendim bütün hafta içi çok çalıştık, yorulduk. Bu hafta sonu da tekneye tıklıp yemek vs ile uğraşmayalım; serpmeye kahvaltı, akşama meze rakı balık; efendim şu etçi, bu işkembeci" diyenler de var.

"Biz zaten tekneyi öylesine almıştık" diyenler.

"Koyda sinekler var ama ısırıyorlar" diyenler.

"Gece koylarda kalmaya korkuyoruz," (her hafta sonu koylarda kesilen, katledilen tekne sahipleri haberleri içinde) diyenler.

Marinada teknesinin yerini, hatta şaka gibi hangi marinada olduğunu unutanlar da var.

Veeee asıl mevzuya gelip, hava durumunu takip edip "Yaa arkadaş çok istiyorduk ama hava esecekmış, bu haftayı pas geçtik" diyen (Saat 14:10'da sağanaklar koyiçinde zaman zaman 35 + vuruyor) eli öpülesince dostlar.

1.280 tekne ve bekliyorum koyda

arkadaşım ile borda bordaya aslında tadını çıkarıyoruz anların. 1989 yılında aynı koyda vakit geçirir, demirlerken "Yaa yanibaşımızda milyonluk bir şehir ve biz burada burayı yaşayan yegane birkaç insanız, ne kadar şanslıyız" derdik. Sığacık barınakta 30-40 yat denebilecek tekne. Alaçatı Marina yok. Çeşme Marina yok. Altınyunus Setur Marina'da herhalde 70-100 arası tekne. Taş çatlasın 200 tekne. 30 geçmiş zamanda koyda ise sanki dün...

Bu insanlarımızın denizi, tekneyi yaşamaması, yoğunlukla denize çıkılmaması durumu, Bodrum Yarımadası'ndaki 2000+ yat, Marmaris bölgesindeki 2000+ yat ile de farklı değil. Fethiye-Göcek yöresi için fikrim yok, bir şey söyleyemem. İstanbullular için durum daha başka, eşten, dosttan duyduğum onların pek gidebilecekleri yerleri yok. Karadeniz'de de zaten yat yok.

Ama Southampton'da buz gibi rüzgâr ve atıştıran yağmur altında, Hamburg'da kar altında, Ancona'da ağır güney denizleri altında akşam limana dönmek üzere yelkene çıkan yatçılar var idi. Yeni Zelanda'da nüfus sayısına oran ile tekne (yelkenli) adedi...

Herkes kendi hayatını, tercihlerini, keyiflerini yaşar elbet, mutlu deniz kuşları halleri ne güzel saygı duyulması gereken bir durum. Denizcilik, teknecilik, yatçılık daha çok derinlerimize işlenmesi içimizden gelmesi, gönlümüzden geçmesi, aklımızdan çıkmaması gereken bir durum. Bunun için ise hepimizin, toplumumuzun zamana ihtiyacı var. Deniz tekne içinde olup okudukça, yaşadıkça, paylaştıkça, su kaçtıkça hissedebileceğimiz bir parçamız olacak. O zaman hem kıyıların hayatın tadını çıkartan keyifli martılar, deniz kırlangıçları olabileceğiz. Arkasından da kariyerdi, iş idi, yeni arabanın, daha büyük teknenin bilmem kaçınıncı evin borcu gibi egolardan uzak, paranın ve kazanmanın tadını ve harcamanın bağımlılığını bırakmış, kapitalist sistemden kendini kurtarmış, insanı insan yapan değerleri bilen saygılı uçmak için bahanesi kalmamış albatroslar olabileceğiz.